

N:o 73.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaran den 12 maj 1891.
 — — — — — Andra Kammaran den 13 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts
 proposition angående anslag för anläggning af en bibana
 från norra stambanan vid Mellansel till Örnsköldsvik.*

(Statsutskottets utlåtande n:o 55.)

Till Konungen.

I proposition (n:o 41) af den 13 sistlidne mars har Eders Kongl. Maj:t, med åberopande af ett propositionen bilagdt protokoll öfver civil-ärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att, under förbehåll att uti statsrådsprotokollet omförmälda vilkor om kostnadsfri upplåtelse af mark m. m. iakttagas, bevilja för anläggning af en bibana från norra stambanan vid Mellansel och Örnsköldsvik och denna banas utrustning med erforderlig trafikmateriel en million åttahundratjugutre tusen kronor samt anvisa detta belopp att under år 1892 utgå från riksgäldskontoret.

Förenämnda vilkor äro:

att af landsting, kommuner eller enskilde kostnadsfritt skall upplåtas dels för all framtid:

all mark till banbyggnad med dertill hörande afdikningar, vattenaflopp och parallelvägar;

all mark för banbevakningsområden, hållplatser och bangårdar;
 genom skogsmark en bredd af 15 meter å hvardera sidan af banans

medellinie samt, der arbetets beskaffenhet betingar en större bredd, hvad som i sådant hänseende erfordras, med all å den upplåtna marken växande skog;

all mark för till följd af jernvägsbyggnaden erforderlig anläggning af nya eller omläggning af gamla, allmänna eller enskilda vägar; dels under arbetets fortgång:

all för sidoschaktningar, upplag af sten eller jord samt sten- och grustäppter med dertill hörande vägar och sidospår behöflig mark, att vid arbetets slut aflemnas i då befintligt skick;

att upplåtelsen jemväl skall innebära förpligtelse att lemna ersättning för olägenheter till följd af försvårad brukning, förlängda vägar eller andra olägenheter, af hvad namn och beskaffenhet de vara må, som kunna anses härflyta af det genom jernvägens anläggning orsakade intrång;

samt att landsting eller kommuner åtaga sig att, när och hvar Eders Kongl. Maj:t så pröfvar nödigt, vid banlinien till i orten gångbart pris tillhandahålla jernvägsbyggnaden sågtimmer till ett sammanlagdt antal af omkring 200 stycken per kilometer af banans längd;

allt med skyldighet för vederbörande att hålla staten skadeslös för hvad i ett eller annat afseende härutinnan till äfventyrs kan komma att brista.

Behovvet af utfartsvägar från norrländska stambanan till hafvet, å hvilket behof jernvägsstyrelsen vid flera tillfällen fäst uppmärksamheten, ligger enligt Riksdagens uppfattning i så öppen dag, att någon ytterligare utredning i detta hänseende än den, som blifvit i statsrådsprotokollet framlagd, icke lärer erfordras. Riksdagen torde för öfrigt få anses redan hafva erkänt nämnda behof, derigenom att Riksdagen, utom andra åtgärder, för att sätta den sydligare sträckningen af berörda stambana i förbindelse med hamnar vid Söderhamn, Hudiksvall och Sundsvall, beviljat medel till inköp och ombyggnad af förut befintliga enskilda banor.

Hvad den nu föreslagna bibanan från Mellansel till Örnköldsvik angår, anser Riksdagen det vara ådagalagdt, att densamma skulle blifva af stort gagn för norra stambanan, och då det tvifvels utan, på sätt jernvägsstyrelsen erinrat, är af vigt att statsbaneförvaltningen har i sin hand att, oberoende af enskildes intressen, bestämma öfver trafikrandet af de viktigaste utfartsvägarne från stambanan till exporthamnar och öfver befordringsavgifterna därför, har Riksdagen funnit ifrågavarande jernväg böra byggas för statens räkning.

Det hade emellertid utan tvifvel varit synnerligen önskvärdt, att

frågan om byggande af denna bibana af Eders Kongl. Maj:ts förelagts Riksdagen till pröfning samtidigt med frågan om fortsättandet af stambanan genom öfre Norrland, hvarigenom anslaget för dessa jernvägsbyggnader kunnat på en gång bestämmas; men då det synes Riksdagen klart, att banan skall komma att bereda stambanan en icke obetydligt ökad trafik och således höja sistnämnda banas rentabilitet, samt det följaktligen ur ekonomisk synpunkt vore oklokt att uppskjuta anläggningen, helst arbetets påbörjande redan detta år torde medföra särskilda fördelar, har Riksdagen likväl ansett sig böra bifalla Eders Kongl. Maj:ts förslag.

Riksdagen, som kommer att i särskild skrifvelse meddela sitt beslut om sättet för anvisande af det beviljade anslagsbeloppet, har alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande proposition, under förbehåll af de i propositionen angifna villkor, för anläggning af en bibana från norra stambanan vid Mellansel till Örnsköldsvik och denna banas utrustning med erforderlig trafikmateriel beviljat och för år 1892 anvisat en million åttahundratjugutre tusen kronor.

Stockholm den 13 maj 1891.

Med undersätlig vördnad.